

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2907

Vragen van het lid **Van Haga** (Groep Van Haga) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het met voeten treden van de Nederlandse wet door ambassades* (ingezonden 4 mei 2023).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 14 juni 2023).

Vraag 1

Bent u bekend met het feit dat ambassades in dit land de Nederlandse wet met voeten treden en levens kapot maken?^{1, 2, 3, 4}

Antwoord 1

Ik ben bekend met de artikelen waarnaar wordt verwezen.

Vraag 2

Wat vindt u van het feit dat onder het mom van diplomatieke onschendbaarheid diverse ambassades weigeren de Nederlandse rechterlijke vonnissen na te komen en hiermee rechten van burgers schenden? Graag een gedetailleerd antwoord.

Antwoord 2

Alle in Nederland gevestigde buitenlandse diplomatieke en consulaire vertegenwoordigingen dienen de Nederlandse wet- en regelgeving, inclusief de dwingende bepalingen van het Nederlandse arbeidsrecht, te respecteren. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken wijst geregeld op deze plicht, zoals deze in artikel 41 van het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer («Wenen diplomatiek») is vastgelegd. Op een paar uitzonderingen na,⁵ is een Nederlandse rechter gemachtigd om uitspraken te doen volgens het

¹ NRC, 30 november 2022, Hoe ambassades in Nederland de rechter negeren en ex-werknemers daar de dupe van zijn – NRC.

² Telegraaf, 7 april 2023, Ambassade mag medewerker niet ontslaan om missen feestjes: ruim € 60.000 mee | Carrière | Telegraaf.nl.

³ RTL nieuws, 14 juli 2022, Ambassade Algerije ontslaat medewerker die niet naar feest kwam | RTL Nieuws.

⁴ https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/plenaire_vergaderingen/details/activiteit?id=2022A09754.

⁵ Zie artikel 11, tweede lid, van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de immuniteit van rechtsmacht van staten en hun eigendommen (Trb. 2010, 272).

Nederlandse arbeidsrecht over zaken die lokaal personeel van buitenlandse ambassades in Nederland aangaan. In verreweg de meeste gevallen wordt het Nederlandse arbeidsrecht door de vreemde staat gerespecteerd. Er zijn helaas uitzonderingen waarbij vreemde staten deze rechterlijke uitspraken niet opvolgen, hetgeen ik betreur.

De Nederlandse staat is zelf geen partij bij arbeidsgeschillen tussen lokale werknemers en buitenlandse ambassades in Nederland. Dat neemt niet weg dat het ministerie het belangrijk vindt dat uitspraken van de Nederlandse rechter worden nageleefd.

Door de gesprekken die het ministerie voert met advocaten en gedupeerden ben ik mij terdege bewust van de gevolgen die belemmeringen bij de afwikkeling van arbeidsgeschillen hebben op betrokkenen, bijvoorbeeld op financieel en persoonlijk vlak. Het ministerie neemt de ontvangen klachten over arbeidsgeschillen en niet-naleving van arbeidsrechtelijke uitspraken dan ook heel serieus en vraagt daarom altijd aandacht voor deze zaken bij de autoriteiten van de betrokken landen. Het ministerie zet zich actief in om ambassades te bewegen het vonnis na te leven. Op 23 december 2022 heb ik de Kamer hierover per brief geïnformeerd.⁶

Vraag 3

Treedt u niet op omdat u bang bent voor het verstoren van de diplomatieke betrekkingen met ambassades van landen die een loopje nemen met de Nederlandse wet? Wat zegt u daarmee richting gedupeerd ambassadepersoneel? Graag een gedetailleerd antwoord.

Antwoord 3

Mijn ministerie onderneemt in deze arbeidsrechtelijke gevallen waarin niet wordt voldaan aan de vonnissen actie door het inzetten van diplomatieke contacten om te bemiddelen op een wijze die het meest passend is in de specifieke zaak.

Het ministerie vindt het belangrijk om de kennis van het Nederlandse arbeidsrecht te bevorderen. Aan alle ambassades is daarom een diplomatieke nota gestuurd om hen te wijzen op het belang van het respecteren van de Nederlandse wet- en regelgeving. Daarnaast organiseerde mijn ministerie in april 2023 samen met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) en de Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV) een informatiebijeenkomst voor ambassades over goed werkgeverschap. In deze bijeenkomst zijn de ambassades geïnformeerd over de relevante Nederlandse arbeidswet- en regelgeving en werden vragen over de praktijk beantwoord. In het najaar zal opnieuw een bijeenkomst worden georganiseerd over een thema met betrekking tot het Nederlandse arbeidsrecht.

Vraag 4

Kunt u een concreet en gedetailleerd antwoord geven hoe u gedupeerd ambassadepersoneel, met veelal gerechtelijke uitspraken die in hun voordeel zijn, eindelijk gaat bijstaan bij het behalen van hun rechten?

Antwoord 4

Zoals aangegeven is de Nederlandse staat zelf geen partij bij arbeidsgeschillen tussen lokale werknemers en buitenlandse ambassades in Nederland. In de Kamerbrief is toegelicht dat Nederland slechts een bemiddelende rol kan spelen in de zaken tussen gedupeerden en de autoriteiten van de zendstaten. Dat neemt niet weg dat Nederland het belangrijk vindt dat uitspraken van de rechter worden nageleefd. Het ministerie is zich bewust van de gevolgen die deze geschillen hebben voor gedupeerden en betreurt het uitblijven van de naleving van de vonnissen. Ter bevordering van de naleving van nationale vonnissen voert het ministerie herhaaldelijk gesprekken met ambassadeurs en andere vertegenwoordigers van de zendstaat. Tijdens deze gesprekken wordt de ernst van de zaken en niet-naleving duidelijk gemaakt en wordt gewezen op het belang van het naleven van de Nederlandse wet en rechterlijke uitspraken. Ook bestaat de mogelijkheid om zendstaten formeel aan te schrijven. Indien opportuun, spreekt Nederland ook het Ministerie van

⁶ Kamerbrief-Arbeidsgeschillen-ambassades-in-Nederland (overheid.nl).

Buitenlandse Zaken in het desbetreffende land formeel aan en wordt bekeken welke internationale rechtsmiddelen er in relatie tot een land beschikbaar zijn om naleving van Wenen diplomatiek te bevorderen.
Ik merk op dat de nationale rechtsmiddelen door gedupeerden nog verder kunnen worden uitgeput door waar mogelijk beslag te laten leggen op vermogensbestanddelen van de zendstaat met een commerciële bestemming om zo te komen tot tenuitvoerlegging van de nationale uitspraak.